

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

Професионален пенсионен фонд
“Съгласие”

31 декември 2018г.

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимите одитори	-
Отчет за нетните активи в наличност за доходи	1
Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи	2
Отчет за паричните потоци	3
Пояснения към финансовия отчет	4

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД “СЪГЛАСИЕ”

през 2018 година

I. Организация

Професионален пенсионен фонд „Съгласие“ /Фонда, ППФ „Съгласие“/ е самостоятелно юридическо лице регистрирано по фирмено дело № 14061/2000г. на Софийски градски съд.

Фондът се управлява и представлява от Пенсионноосигурителна компания „Съгласие“ АД – учредена и вписана в Търговски регистър на 09.05.1995г. Компанията притежава Лицензия №2 от 03.10.2000г. за извършване на дейност по допълнително пенсионно осигуряване на основание Решение №1/21.09.2000г. на Съвета по допълнително социално осигуряване и разрешение за управление на Професионален пенсионен фонд „Съгласие“ №339-ППФ/25.08.2003г. на Комисията за финансов надзор.

II. Осигурени лица

Към 31.12.2018г. броят на осигурените лица в ППФ „Съгласие“ достига 44 489, от които 2 527 са осигурени лица работещи при условията на I категория труд, а 41 962 са осигурени лица работещи при условията на II категория труд. За 849 лица с подадени и потвърдени от Националната агенция за приходите заявления за участие или служебно разпределени не са постъпили вноски.

През 2018г. броят на осигурените във Фонда лица се е увеличил нетно с 671 лица или увеличение с 1.53% спрямо броя им към края на предходната отчетна година. За същият период по предварителна информация публикувана на интернет страницата на Комисията за финансов надзор, броят на осигурените лица в професионални пенсионни фондове в страната се е увеличил нетно с 5 546 лица или ръст от 1.87%.

За последните пет календарни години броят на осигурените във Фонда се е увеличил нетно с 4 006 лица или с 9.90%.

Табл. №1. Брой на осигурените лица в ППФ „Съгласие“ за периода 2014г.-2018г.

2014г.	2015г.	2016г.	2017г.	2018г.	Промяна 2018/2017г. (бр.)	Промяна 2018/2017г. (%)	Промяна 2018/2014 г. (бр.)	Промяна 2018/2014 г. (%)
40 483	41 011	42 276	43 818	44 489	671	1.53%	4 006	9.90%

Към края на 2018г. Професионален пенсионен фонд „Съгласие“ заема пазарен дял по показателя „брой осигурени лица“ от 14.69%, което е намаление с 0.05% спрямо пазарния дял на фонда към края на 2017г.

Табл. №2. Пазарен дял по брой осигурени лица за периода 2014г.-2018г.:

Пазарен дял по брой на осигурените лица	2014г.	2015г.	2016г.	2017г.	2018г.	Промяна 2018/2017г.	Промяна 2018г./2014г.
	15.02%	14.75%	14.68%	14.74%	14.69%	-0.05%	-0.33%

III. Новоосигурени лица

Общият брой на новоосигурените лица във Фонда през 2018г. е 3 219 лица, което е със 723 лица по-малко в сравнение с броя на новоосигурените през предходната отчетна година. През 2018г. 837 лица са прехвърлили натрупани средства от други професионални пенсионни фондове в Професионален пенсионен фонд „Съгласие“, а броят на служебно разпределените лица е 1 715.

IV. Напуснали лица

Общият брой на лицата напуснали фонда през 2018г. е 2 548, което е увеличение със 117 лица или с 4.81% спрямо техния брой година по-рано.

Табл. №3. Напуснали лица по причина за напускане за периода 2017г.-2018г.

Причина за напускане на Фонда	2018г.	2016г.	Промяна 2017/2016г. (%)
Починали лица	127	107	18.69%
Изтеглили средства по реда на чл.172 от КСО	103	105	-1.90%
Получили средства по реда на чл.131, ал.2 от КСО	0	0	-
Пенсионери по §4 от ПЗР на КСО, чиито натрупани суми са преведени към НОИ	595	682	-12.76%
Преминали в друг професионален фонд	1596	1457	9.54%
Променили осигуряването си по реда на чл.4в от КСО ¹	127	80	58.75%

V. Постъпления

Общият размер на постъпилите във Фонда осигурителни вноски през 2018г. е 18 525 хил. лв, което е с 990 хил. лв или 5.65 % повече в сравнение с 2017г. Средният размер на месечните постъпления от осигурителни вноски на едно осигурено лице през 2018г. се увеличава с 7.61% % спрямо 2017г. до 109.27 лв. По данни на Комисията за финансов надзор средният размер² на месечните постъпления от осигурителни вноски на едно осигурено лице през 2018г. се увеличава с 7.28% до 93.21 лв.

Общият размер на прехвърлените средства от други професионални пенсионни фондове в ППФ „Съгласие“ през 2018г. е в размер на 4 546 хил. лв, което е с 1 519 хил. лв или 25% по-малко в сравнение с предходната година.

Към 31.12.2018г. средният размер³ на натрупаните средства на едно осигурено лице във Фонда е в размер на 4 426.49 лв., което е с 38.48 лева или 0.88% повече спрямо натрупаните средства година по-рано. По данни на Комисията за финансов надзор средният размер на натрупаните средства на едно осигурено лице към края на 2018г. намалява с 0.17% до 3 704.47 лв.

VI. Изплатени суми

През 2018г. от Професионален пенсионен фонд „Съгласие“ при настъпил осигурителен случай или при упражнени права, съгласно разпоредбите на Кодекса за социално осигуряване са изплатени общо 7 840 хил. лв. или със 726 хил. лв повече

¹ Осигурените в професионален пенсионен фонд лица имат право еднократно да променят осигуряването си от професионален пенсионен фонд във фонд "Пенсии" с увеличена осигурителна вноска в размера на осигурителните вноски по чл. 157, ал. 1, т. 2, ако не им е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст или професионална пенсия за ранно пенсиониране. Изборът на осигуряване, редът и начинът за събиране и разпределение на увеличената осигурителна вноска за лицата по предходното изречение се уреждат с наредбата по чл. 179, ал. 3 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

² Среден размер на месечните постъпления от осигурителни вноски на броя на осигурените лица, за които са правени вноски през съответния месец.

³ Индивидуалният размер на натрупаните средства по партидите на осигурените лица варира в широки граници и зависи от множество фактори като: продължителността на осигурителния период; осигурителната вноска и осигурителния доход; редовното постъпване на вноските във фонда; удържаните такси; постигнатата доходност и др.

спрямо предходната година. При настъпил осигурителен случай на осигурени лица и наследници на осигурени лица са изплатени суми в общ размер на 1 029 хил. лв или със 122 хил. лева повече в сравнение с 2017г. Изплатените суми са разпределени както следва:

- 115 хил. лв изплатени на общо 26 бр.осигурени лица с трайно намалена работоспособност нас 89.99 на сто;
- 287 хил. лв изплатени на общо 103 бр. осигурени лица по реда на чл.172 от КСО;
- 627 хил лв изплатени на общо 285 бр.наследници на починали осигурени лица.

Към фонд „Пенсии“ на НОИ са преведени 6 800 хил лв в т.ч. 1 342 хил.лв, представляващи средства на 127 бр. лица, променили осигуряването си по реда на чл.4в от КСО и 5 458 хил. лв, представляващи средства на 595 бр. осигурени лица, упражнили правото си на пенсиониране по §4 от ПЗР от КСО. В случаите по чл.170, ал.3 от КСО към държавния бюджет са прехвърлени 11 хил. лв.

Общият размер на прехвърлените средства от ППФ Съгласие към други професионални фондове през 2018г. е в размер на 8 277 хил. лв, което е с 951 хил. лв или 12.98% повече в сравнение с 2017г.

VII. Доходност

Основната цел при инвестирането на средствата на Фонда, както в средносрочен план (до 3 години), така и в по-дългосрочен план (над 5 години) е запазване и реалното нарастване на стойността на натрупаните средства по индивидуалните партии на осигурените във Фонда лица чрез поемането на умерено ниво на риск.

Средствата на Фонда се инвестират в максимален интерес на осигурените лица и в пълно съответствие със законовите изисквания и ограничения, при спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация.

При инвестиране на средствата на Фонда се следи за оптимално ниво на доходността спрямо риска чрез диверсификация на инвестиционния портфейл по групи активи и избор на инвестиционни инструменти и емитенти за постигане на възможно най-добра очаквана възвращаемост при минимизиране на специфичния

риск, характерен за книгата на даден емитент и при съответното секторно и регионално разпределение на пазарния риск. В рамките на инвестиционния процес се идентифицират, измерват и управляват съвкупност от рискове, които включват: пазарен риск (в.т.ч. лихвен, валутен, ценови), кредитен риск (в т.ч. контрагентен, сетълмент и инвестиционен), ликвиден риск, оперативен риск, законов риск, политически риск Следваната стриктно инвестиционна политика на балансираност между поет риск и очаквана доходност, съчетани с активно управление на активите и през 2018г. доведе до реализиране на положителна доходност за осигурените във Фонда лица. Подробна информация за рисковете, на които е изложен фонда и политиката за управление на риска е представена в пояснение 18 към финансовия отчет.

За 2018г. при инвестиране на средствата на Фонда бе постигната номинална доходност от **0.29%**. Стандартното отклонение и коефициентът на Шарп за същия период са съответно 4.57% и 0.14.⁴ За същият период средноаритметичната доходност за всички професионални пенсионни фондове в страната е **минус 3.20%**

За период от двадесет и четири месеца⁵, завършващ в края на отчетния период (30.12.2016г.-31.12.2018г.) постигнатата номинална доходност на ППФ Съгласие на годишна база е **2.60%**, при стандартното отклонение и коефициентът на Шарп съответно 6.08% и 0.49. За същият период среднопретеглената номинална доходност на професионалните пенсионни фондове с страната е **1.32%**.

**Табл. №4. Доходност на професионалните пенсионни фондове за периода
30.12.2016г.-31.12.2018г. на годишна база**

4

Посочените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати. Не се гарантира положителна доходност и запазване в пълен размер на внесените по индивидуалните партии средства. Стойността на един дял може да се понижи. Номиналната доходност, стандартното отклонение и коефициентът на Шарп са изчислени съгласно чл.10. ал.2. т.1, т.3 и т.4 от Наредба №61 на КФН за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества.

⁵ Номиналната доходност, стандартното отклонение и коефициентът на Шарп са изчислени съгласно чл.11, т.1, т.2 и т.3 от Наредба №61 на КФН за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества..

През 2018г. постигнатата доходност от управлението на активите на Фонда не е надхвърляла горната граница на доходността и не е спадала под минималната граница определени при условията на чл.193, ал.7 от Кодекса за социално осигуряване. Във формирания във Фонда резерв не са постъпвали средства и от него не са изплащани средства. Във Фонда не са постъпвали средства и от формирания в Компанията резерв за гарантиране на минималната доходност.

VIII. Активи под управление

Към 31.12.2018г. балансовите активи на Фонда нарастват до 187 737 хил. лв от 183 234 хил. лв. към края на 2017г. - увеличение с 4 503 хил. лв или с 2.46%. В стойността на активите се включват инвестиционни имоти на стойност 9 171 хил. лв., финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата на стойност 160 287 хил. лв., вземания за 18 255 хил. лв. и парични средства в размер на 24 хил. лв. Пасивите на Фонда се състоят от задължения в размер на 784 хил. лв. Към края на отчетния период нетните активи на Фонда бележат ръст до 186 953 хил. лв или увеличение от 2.52% спрямо края на 2017г. Общото нарастване на нетните активи на на професионалните пенсионни фондове през 2018г. е в размер на 1.95%.

Табл. №5. Динамика на нетните активи в хил. лв за периода 2014г.-2018г.

2014г.	2015г.	2016г.	2017г.	2018г.	Промяна 2018/2017г.	Промяна 2018/2014г.
138 752	151 090	166 526	182 357	186 953	2.52%	34.74%

Към края на 2018г. Професионален пенсионен фонд „Съгласие“ заема пазарен дял по показателя „нетни активи“ от 17.34%, което е увеличение с 0.10% спрямо края на 2017г.

Табл. №6. Пазарен дял по размер на нетни активи за периода 2014г.-2018г.

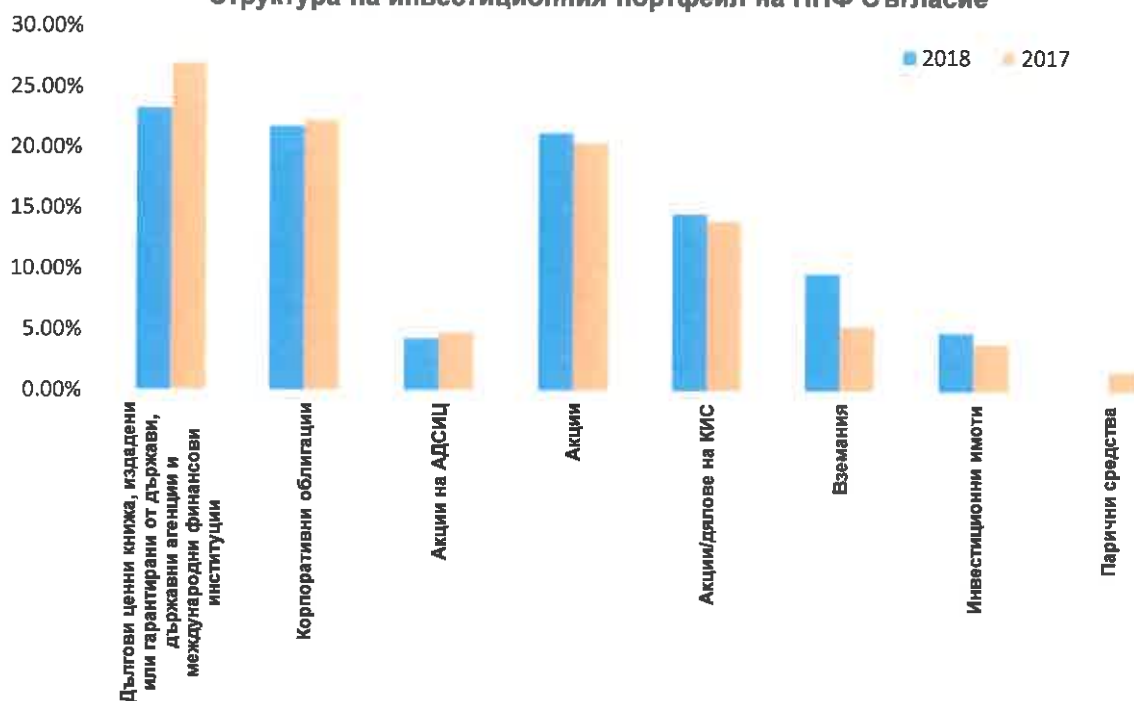
Пазарен дял по размер на нетните активи	2014г.	2015г.	2016г.	2017г.	2018г.	Промяна 2018/2017г.	Промяна 2018/2014г.
	18.25%	18.14%	17.80%	17.24%	17.34%	0.10%	-0.91%

IX. Структура на инвестиционния портфейл

В таблицата по-долу са представени компонентите на инвестиционния портфейл на Професионален пенсионен фонд „Съгласие“ към последния работен ден на 2017г. и 2018г. Инвестиционният портфейл на Фонда се управлява активно и при стриктно спазване на разпоредбите на Кодекса за социално осигуряване и действащия Правилник за организацията и дейността на фонда.

Табл. №7. Структура на инвестиционния портфейл към края на 2017г. и 2018г.

Структура на инвестиционния портфейл на ППФ Съгласие

X. Такси и удръжки

И през 2018 година законоустановеният размер на таксите, които Компанията удръжа за осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване продължи да намалява. Инвестиционната такса за 2018г. е в размер на 0.80% от стойността на нетните активи на Фонда, в зависимост от периода, през който те са били управлявани от Компанията, а таксата от всяка осигурителна вноска е в размер на 4.00%, което е намаление с 5.88% от размера на таксите за предходната година. През 2018г. от Фонда към Пенсионноосигурителна компания „Съгласие“ АД са начислени такси и удръжки в общ размер на 2 206 хил. лв в т.ч.: удръжки от осигурителните вноски – 741 хил. лв. и инвестиционна такса – 1 465 хил.лв. Общият размер на начислените такси и удръжки нараства с 0.41% спрямо общият им размер през предходната година.

XI. Очаквано бъдещо развитие

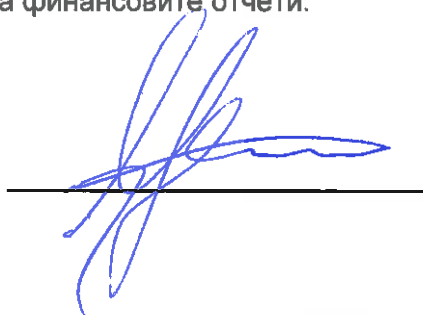
Основен приоритет в дейността на Пенсионноосигурителна компания „Съгласие“ АД по отношение на управлявания Професионален пенсионен фонд „Съгласие“ и през 2019г. ще продължи да бъде утвърждаването и увеличаването на пазарните позиции на Фонда, чрез нарастване на стойността на активите под

управление, постигане на заложените инвестиционни цели, проактивна маркетингова политика и повишаване на качеството на обслужване на осигурените лица.

XII. Събития настъпили след датата на съставяне на годишния финансов отчет

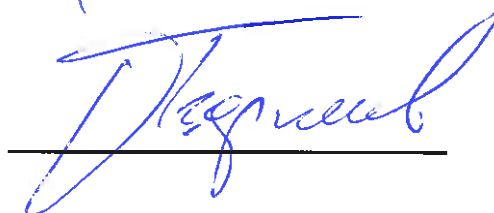
За периода след датата, към която е съставен финансовия отчет на ППФ Съгласие, до датата на публикуването му не са настъпвали важни или значими за дейността на Фонда некorigиращи събития, неоповестяването на които би повлияло за вярното и честното представяне на финансовите отчети.

Милен Марков

Главен изпълнителен директор

Огнян Георгиев

Изпълнителен директор

20 март 2019г.

РСМ БГ ЕООД
ул. проф. Фритъоф Нансен 9, ет.7,
1142 София,
България
Т: +359 2 987 55 22
Т: +359 2 987 55 33
www.rsmbg.bg

БУЛ ОДИТ ООД
бул. "Тотлебен" № 28,
ет.3, офис 4
1606 София,
Т: +359 2 851 08 71

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До Управляващите

Професионален пенсионен фонд "Съгласие"

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на **Професионален пенсионен фонд "Съгласие"** („Фонда“), съдържащ („Фонда“), съдържащ, отчета за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември 2018 г., отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2018 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ (продължение)

Ние сме независими от Фонда и управляващата го компания ПОК Съгласие АД в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Оценка по справедлива стойност на финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	
Пояснение 8 от финансовия отчет	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Към 31.12.2018 г. Фондът притежава финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата в размер на 160 287 хил. лв. класифицирани като финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Тези активи са ключов фактор за резултатите от дейността на Фонда и размера на нетните му активи.</p> <p>Ние се фокусирахме върху преценките на ръководството относно оценката на справедливата стойност на притежаваните от Фонда финансови активи, поради факта, че те представляват над 85% от стойността на активите на Фонда към 31.12.2018 г. и поради значимите предположения и допускания, необходими за определянето на справедливата стойност на финансови активи, за които няма котирани цени на активен пазар.</p> <p>Поради значимостта на горепосочените обстоятелства ние определихме, че определянето на справедливата стойност на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата е ключов одиторски въпрос.</p>	<p>По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оценка на ефективността на внедрените контроли на извадкова база при процеса на ежедневното определяне на справедливата стойност на финансовите инструменти; - преглед и анализ на съществуващата счетоводна политика за последваща оценка и представяне на финансовите активи на Фонда от гледна точка на изискванията на МСФО и българското законодателство; - детайлен тест по същество на оценката на справедливата стойност на финансови активи чрез получаването от независими източници на справедливи цени; - оценка, с участието на експерти на одиторите на уместността на ключовите методи за оценка, включително направените предположения, приложени дисконтовите фактори, очакван ръст и други ключови показатели, използвани при определянето на справедливата стойност на финансови активи, за които няма котирани цени от активен пазар; - потвърждение на информацията за притежаваните номинали/бройки от трети страни; - оценка на адекватността на оповестяванията във финансовия отчет, включително оповестяванията на основните методи за оценка на финансовите активи и свързаните с тях предположения, преценки и допускания.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ (продължение)

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ (продължение)

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали длъжници се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ (продължение)

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет;
- (б) докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания;
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Фонда и средата, в която той функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността;

Докладване във връзка с чл. 59 от Закона за независимия финансов одит съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- РСМ БГ ЕООД и Бул Одит ООД са назначени за задължителни съвместни одитори на финансовия отчет на Фонда за годината, завършила на 31 декември 2018 г. от общото събрание на акционерите на ПОК Съгласие АД, проведено на 25.06.2018 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършила на 31 декември 2018 г. на Фонда представлява втора поредна година на непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от РСМ БГ ЕООД и втора поредна година за Бул Одит ООД.
- В подкрепа на съвместното одиторско мнение ние сме предоставили в раздел „Ключови одиторски въпроси“ описание на най-важните оценени рискове, обобщение на отговора на съвместните одитори и важни наблюдения във връзка с тези рискове, когато е целесъобразно.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ (продължение)

- Потвърждаваме, че изразеното от нас съвместно одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на ПОК Съгласие АД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, съвместните одитори са предоставили следните услуги на ПОК Съгласие АД и управляваните от нея фондове, които не са посочени в доклада за дейността или финансовия отчет на Фонда:
  - ангажименти по изпълнение на договорни процедури съгласно изискванията на МСССУ 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“, с цел потвърждение, че годишните отчети за 2017 г. на Дружеството и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване за надзорни цели, изготвени по утвърдените от заместник-председателя, ръководещ управление „Осигурителен надзор“ образци са изготвени на базата на публичните финансови отчети за 2017 г. на ПОК СЪГЛАСИЕ АД и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване УПФ СЪГЛАСИЕ, ППФ СЪГЛАСИЕ и ДПФ СЪГЛАСИЕ, изготвени в съответствие с МСФО, приети от ЕС и българското законодателство, заверени по съответен ред и информацията в тях е последователна във всички съществени аспекти и
  - ангажимент по изпълнение на договорни процедури съгласно изискванията на МСССУ 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“ за издаване на доклад на съвместните регистрирани одитори съгласно изискванията на чл. 187, ал. 3, т. 2 и чл. 252 от КСО относно съответствие на историческата финансова информация между годишните отчети за надзорни цели на ПОК Съгласие АД и Фондовете, изготвени към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. съгласно изискванията на Наредба 63 и одитираните от нас годишни финансови отчети на Дружеството и Фондовете, изготвени в съответствие със Закона за счетоводството и Международните стандарти за финансово отчитане („МСФО“), приети от Европейския съюз („ЕС“) за годината, завършваща на 31 декември 2018 г.

29 март 2019 г.

гр. София, България

За РСМ БГ ЕООД

Одиторско дружество

Д-р Мариана Михайлова

Управител

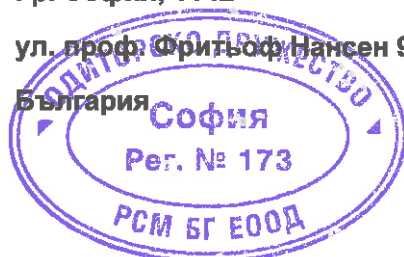
Д-р Иво Чехларов

Регистриран одитор отговорен за одита

Гр. София, 1142

ул. проф. Фритъф Хансен 9, ет.7

България

За Бул Одит ООД

Одиторско дружество

Д-р Стоян Стоянов

Управител

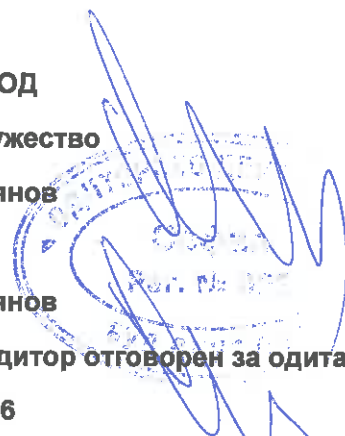
Д-р Стоян Стоянов

Регистриран одитор отговорен за одита

Гр. София, 1606

бул. "Тотлебен" № 28, ет.3, офис 4,

България

Отчет за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември

Пояснение	2018 '000 лв	2017 '000 лв	
Активи			
Инвестиционни имоти	7	7 382	
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	8	162 658	
Вземания	9	9 951	
Парични средства	10	3 243	
Общо активи	187 737	183 234	
Пасиви			
Задължения към осигурени лица	1	1	
Задължения към свързани лица	15.2	195	
Задължения за превеждане на средства на лица от ФДЗПО във фонд на НОИ		287	
Задължения по репо сделки и други	11	394	
Общо пасиви	784	877	
Нетни активи в наличност за доходи	12	186 953	182 357

Съставил:
/Татяна Петрова/

Главен изпълнителен директор:
/Милен Марков/

Дата: 15 март 2019 г.

Изпълнителен директор:
/Огнян Георгиев/

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 29.03.2019 г.:

За РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество

д-р Мариана Михайлова
Управител

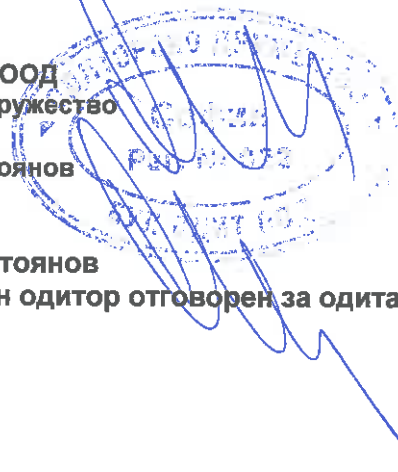
д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор отговорен за одита

За Бул Одит ООД
Одиторско дружество

д-р Стоян Стоянов
Управител

д-р Стоян Стоянов
Регистриран одитор отговорен за одита

Поясненията към финансовия отчет от стр. 4 до стр. 44 представляват неразделна част от него.

Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2018 '000 лв	2017 '000 лв
Печалби от финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	15	8 953
Загуба от инвестиционни имоти	7	(85)
Печалба от инвестиране на средствата на фонда	(152)	8 868
Вноски за осигурени лица	12.1	18 525
Постъпили суми за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	12.1	4 546
Увеличения, свързани с осигурителни вноски	23 071	23 600
Изплатени суми по осигурителни договори	12.1	(7 829)
Преведени суми на лица, преминали в други пенсионни фондове	12.1	(8 277)
Прехвърлени суми към държавния бюджет	12.1	(11)
Удръжки и такси за ПОК	14	(2 206)
Намаления, свързани с осигурителни вноски	(18 323)	(16 637)
Увеличение/(намаление), нетно	4 596	15 831
Нетни активи в наличност в началото на периода	182 357	166 526
Нетни активи в наличност в края на периода	186 953	182 357

Съставил: _____
 /Татяна Петрова/

Главен изпълнителен директор: _____
 /Милен Марков/

Дата: 15 март 2019 г.

Изпълнителен директор: _____
 /Огнян Георгиев/

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 29.03.2019 г.:

За РСМ БГ ЕООД
 Одиторско дружество

За Бул Одит ООД
 Одиторско дружество

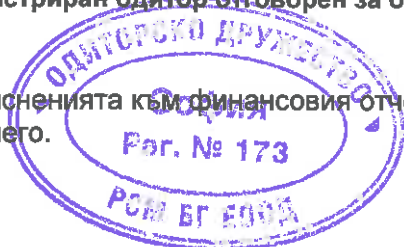
д-р Мариана Михайлова
 Управител

д-р Стоян Стоянов
 Управител

д-р Иво Чехларов
 Регистриран одитор отговорен за одита

д-р Стоян Стоянов
 Регистриран одитор отговорен за одита

Поясненията към финансовия отчет от стр. 4 до стр. 44 представляват неразделна част от него.

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2018 '000 лв	2017 '000 лв
Оперативна дейност			
Постъпления, свързани с осигурени лица	12.1	18 525	17 535
Плащания, свързани с осигурени лица	12.1	(7 524)	(7 119)
Платени такси на ПОК	15.1	(2 221)	(2 126)
Постъпления от други пенсионни фондове	12.1	1 648	2 780
Плащания към други пенсионни фондове	12.1	(5 379)	(4 041)
Други парични потоци от основна дейност		-	(2)
Паричен поток от оперативна дейност		5 049	7 027
Инвестиционна дейност			
Получени лихви и дивиденди		4 030	3 812
Придобиване на инвестиции		(80 686)	(87 653)
Постъпления от сделки с чуждестранна валута		168	384
Плащания по сделки с чуждестранна валута		(135)	(563)
Постъпления от продажба на инвестиции		70 720	70 555
Плащания, свързани с инвестиционни имоти	7	(3 032)	(1 604)
Постъпления, свързани с инвестиционни имоти	7	667	9
Паричен поток от инвестиционна дейност		(8 268)	(15 060)
Нетно увеличение/(намаление) на парични средства и еквиваленти		(3 219)	-8 033
Парични средства и еквиваленти в началото на периода		3 243	11 276
Парични средства и еквиваленти в края на периода	10	24	3 243

Съставил:
 /Татяна Петрова/

Главен изпълнителен директор:
 /Милен Марков/

Дата: 15 март 2019 г.

Изпълнителен директор:
 /Огнян Георгиев /

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 29.03.2019 г.:

За РСМ БГ ЕООД
 Одиторско дружество

д-р Мариана Михайлова
 Управител

д-р Иво Чехларов
 Регистриран одитор отговорен за одита

За Бул Одит ООД
 Одиторско дружество

д-р Стоян Стоянов
 Управител

д-р Стоян Стоянов
 Регистриран одитор отговорен за одита

Поясненията към финансовия отчет от стр. 4 до стр. 44 представляват неразделна част от него.

Пояснения към финансовия отчет

1 Обща информация

Професионален пенсионен фонд "Съгласие" (ППФ "Съгласие" или Фонда) е вписан в Регистъра за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване по ф. д. 14061/2000 г. при Софийски градски съд.

Фондът е отделно юридическо лице, което се представлява при взаимоотношенията си с трети лица от Пенсионно осигурителна компания "Съгласие" АД (ПОК Съгласие или Дружеството).

ПОК „Съгласие“ е с едностепенна система на управление. Съветът на директорите е в състав:

- Милен Марков – председател и членове:
- Камен Колев,
- Галина Тодорова,
- Огнян Георгиев
- Диляна Германова
- Иоанис Партениотис

С решение №339-ППФ/25.08.2003г. Комисията за финансов надзор е дала на ПОК "Съгласие" АД разрешение за управление на ППФ "Съгласие".

Фондът е създаден за неопределен срок.

Фондът не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на Дружеството, което го управлява и представлява.

Фондът няма служители.

2 Осигурителни и пенсионни договори

Осигуряването се осъществява на базата на дефинирани осигурителни вноски, които са изцяло за сметка на осигурителите. Осигуряването в ППФ е задължително за лица, които работят в условията на I и II категория труд. Размерът им се определя в Кодекса за социалното осигуряване(КСО) като процент от осигурителния доход. За 2018 г. те са: 12 на сто – за лицата, работещи при условията на I категория труд и 7 на сто – за лицата, работещи при условията на II категория труд.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е за срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране. Професионалната пенсия за ранно пенсиониране се получава до момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа от КСО.

Покритите рискове са старост и смърт.

Осигуряването в ППФ се извършва въз основа на договор, сключен между Дружеството и осигурените лица за участие във фонда – при избор на професионален пенсионен фонд от осигуреното лице, както и в резултат на служебно разпределение, осъществено по начин и ред, определени от Националната агенция за приходите и Комисията за финансов надзор.

Осигурителните договори са безсрочни.

Осигурените лица в професионален пенсионен фонд имат право на срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране. Професионалната пенсия за ранно пенсиониране се получава до момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа от КСО.

Осигурените във Фонда лица имат право на :

- срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране за работещите при условията на I и II категория труд съобразно категорията труд.
- еднократно изплащане до 50% от средствата натрупани по индивидуална партида при трайно намалена работоспособност над 89.99 на сто.
- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаната по индивидуалната партида сума на наследници на починало осигурено лице или на пенсионер;

Размерът на професионалната пенсия за ранно пенсиониране се изчислява на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- срока на получаване;
- техническия лихвен процент, одобрен от зам. председателя на Комисията за финансов надзор.

При придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част Първа на КСО преди изтичане на срока, за който е отпусната професионалната пенсия, с последната пенсия на осигуреното лице се изплаща и остатъкът от средствата в индивидуалната осигурителна партида.

Договорът за осигуряване в Компанията задължително се прекратява в следните случаи:

- при смърт на осигурения ;
- при изтегляне или прехвърляне на цялата натрупана сума по неговата индивидуална партида;
- при подписване на действителен договор за осигуряване в професионален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, който е сключен след получаване съгласие от Компанията за промяна на участието на осигуреното лице.

Доходността от инвестирането на активите на Професионален пенсионен фонд „Съгласие“ за периода 30.12.2016г. - 30.12.2018 г. е 2.60 % на годишна база (по данни на КФН).

Основни данни за ППФ "Съгласие" за 2018 г.	`000 лв
Постъпили вноски през периода	18 525
Удържани такси и удръжки	2 206
Доход за разпределение, в т.ч.	(152)
За осигурените лица	(152)
Нетни активи в наличност за доходи, в т.ч.	186 953

На осигурени лица	185 979
Резерв за минимална доходност	974
Задължения към осигурените лица, в т.ч.	186 954
Дългосрочни	186 953
Краткосрочни	1

3 Основа за изготвяне на финансовите отчети

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с МСФО, приети от ЕС. По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2017 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството на ПОК Съгласие е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда ръководството очаква, че Фондът има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

4 Промени в счетоводната политика

4.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2018 г.

Фондът прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2018 г.:

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС МСФО 9 „Финансови инструменти“ заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи, както и нов модел на очакваните кредитни загуби за обезценка на финансови активи.

При прилагането на МСФО 9 Фонда е използвал преходното облекчение и е избрал да не преизчислява предходни периоди. Разлики, възникващи от прилагането на МСФО 9, във връзка с класификация, оценяване и обезценка се признават в неразпределената печалба.

Прилагането на МСФО 9 е засегнало следните области:

- Класификация и оценяване на финансовите активи на Фонда

В резултат на прилагането на МСФО 9, не са възникнали промени в класификацията на финансовите активи на Фонда. Инвестиционният портфейл продължава да отговаря на

изискванията на стандарта за класифициране като „държан за търгуване“, следователно фондът продължава да отчита същия по справедлива стойност през печалба или загуба. Другите финансови активи на Фонда продължават да бъдат държани с цел събиране договорните паричните потоци и следователно се отчитат по амортизируема стойност.

Следната таблица съпоставя класификацията и оценката на различните типове финансови активи, притежавани от Фонда към 1.1.2018 г. (датата на първоначално прилагане на МСФО 9) по МСФО 9 и МСС 39.

	Оценъчна категория		Ефекти от прилагане на МСФО 9			
	Финансови активи съгласно МСС 39	Финансови активи съгласно МСФО 9	Салдо 31 декември 2017 г. МСС 39	Рекласификация	Очаквани кредитни загуби/ Преоценка	Салдо 1 януари 2018 г. МСФО 9
Текущи финансови активи						
Вземания	Кредити и вземания	Амортизирана стойност	9 951	9 951	-	9 951
Инвестиции в акции	Държани за търгуване по справедлива стойност през печалба или загуба	Справедлива стойност през печалбата или загубата	46 526	46 526	-	46 526
Инвестиции в КИС	Държани за търгуване по справедлива стойност през печалба или загуба	Справедлива стойност през печалбата или загубата	25 752	25 752	-	25 752
Държавни ценни книжа	Държани за търгуване по справедлива стойност през печалба или загуба	Справедлива стойност през печалбата или загубата	49 430	49 430	-	49 430
Корпоративни облигации	Държани за търгуване по справедлива стойност през печалба или загуба	Справедлива стойност през печалбата или загубата	40 950	40 950	-	40 950
			172 609	172 609	-	172 609

- Обезценка на финансови активи по модела на очакваните кредитни загуби

Няма съществен ефект от прилагането на новите изисквания по отношение на обезценката на финансови активи. Моделът на очакваните кредитни загуби има ефект върху вземанията на Фонда, но към 1.1.2018 г., ръководството на Фонда е преценило, че няма нужда от допълнителна обезценка, тъй като разликата между начислената по МСС 39 и изчислена обезценка към 31.12.2017 г. по МСФО 9 е несъществена. През периода, е начислена допълнителна обезценка на вземания от падежирани облигации, като това е направено по новия модел, изискван от МСФО 9.

Фондът е приложил следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2018 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Фонда:

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 4 „Застрахователни договори“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСС 40 „Инвестиционни имоти“ (изменен) – Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- КРМСФО 22 „Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г., в сила от 1 януари 2018 г., приети от ЕС

4.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които са публикувани, но не са влезнали все още в сила, не се очаква да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството:

- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране, в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 16 „Лизинг“ в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждане - в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“ в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2015-2017 г., в сила от 1 януари 2019 г., все още не са приети от ЕС

5 Счетоводна политика

5.1 Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена

на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

5.2 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

5.3 Приходи

Основните приходи на Фонда са от инвестиции, включващи преценка на ценни книжа, реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, лихви от банкови влогове, депозити и лихвоносни ценни книжа, получени дивиденди.

Приходите от дивиденди се признават в печалбата или загубата в момента на възникване на правото за получаване на дивиденда.

Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисляване.

Разликите от промените в оценката на финансовите инструменти спрямо пазарната им цена, се отчитат като текущ приход или разход от преоценки на финансови активи, когато тези активи са държани за търгуване.

Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като текущи приходи или разходи от операции с инвестиции.

5.4 Разходи

Разходи се признават в отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи за периода, за който се отнасят.

5.5 Инвестиционни имоти

Фондът отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат по-скоро за получаване на приходи от наем или за увеличение на капитала или и за двете, отколкото за:

- използване при производствена дейност или административни цели
- продажба в рамките на обичайната икономическа дейност.

Инвестиционните имоти се признават като актив във финансовия отчет на Фонда само при условие, че са изпълнени следните две изисквания:

- вероятно е да бъдат получени бъдещи икономически изгоди от инвестиционните имоти
- стойността на инвестиционните имоти може надеждно да бъде оценена.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот – например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти, се отчитат като се използва моделът на справедливата стойност. Справедливата стойност представлява най-вероятната цена, която може да бъде получена на пазара към датата на баланса.

Инвестиционните имоти се преоценяват на тримесечна база и се включват в отчета за нетни активи в наличност за доходи по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Промени в справедливата цена на инвестиционните имоти или стойността на продажбата на инвестиционния имот се отразява на реда: „Резултат от инвестиционни имоти” в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовите отчети на Фонда, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Фондът да получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Фондът отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхната продажба. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или продажбата им, се признават в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива.

5.6. Финансови инструменти съгласно МСФО 9, считано от 1.1.2018 г.

През текущия период Фондът е приел МСФО 9 Финансови инструменти. (виж пояснение 4.1) за обяснение на влиянието. Сравнителните данни за годината, приключваща на 31 декември 2017 г., не са преизчислени. Следователно, Финансовите инструменти в сравнителния период все още се отчитат в съответствие с МСС 39 Финансови Инструменти: признаване и оценяване.

5.6.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Фондът стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят, или когато Фондът е поел задължение за изплащане на получените парични потоци в пълен размер без съществено забавяне на трета страна по споразумение за прехвърляне и Фондът е:

- а) прехвърлил практически всички рискове и ползи от актива, или;
- б) нито прехвърля, нито задържа съществено всички рискове и ползи от актива, а е прехвърлил контрол върху актива;

Когато Фондът е прехвърлил правото си да получава парични потоци от актив (или е сключил договор за прехвърляне) и не е прехвърлил или запазил съществено всички рискове и ползи от актива или прехвърлил контрол върху актива, актив се признава до степента на продължаващото участие на Фонда в актива. В този случай Фондът също признава свързан пасив. Прехвърленият актив и свързаният пасив се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Фондът е запазил.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

5.6.2. Класификация и първоначално отчитане на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи.

В съответствие с МСФО 9 Фондът класифицира своите финансови активи и финансови пасиви при първоначалното им признаване в категориите финансови активи и финансови пасиви, разгледани по-долу.

При прилагането на тази класификация, финансов актив или финансов пасив се счита за държан за търгуване, ако:

- той е придобит или понесен основно с цел продажба или обратно изкупуване в близко бъдеще;
- при първоначално признаване, то е част от портфейл от идентифицирани финансови инструменти, които се управляват заедно и за които има доказателства за актуален модел на краткосрочно извличане на печалба, или
- това е дериватив (с изключение на дериватив, който е договор за финансова гаранция или определен и ефективен хеджиращ инструмент)

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Фонда за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив

Фондът класифицира инвестициите си на база както на бизнес модела за управлението им, така и на характеристиките на договорните парични потоци по финансовите активи. Инвестиционният портфейл на Фонда е управляван и неговото представяне се оценява на база на информация за справедливите стойности. Ръководството на фонда е концентрирано върху информация за справедливите стойности на финансовите активи и използва тази информация, за да взема решение и да оценява представянето на активите.

Фондът не е избрал еднократно и неотменимо да определи капиталови инструменти като оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Всички инвестиции на Фонда се отчитат последващо по справедлива стойност през печалбата или загубата.

5.6.3. Последващо оценяване на финансови активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- фондът управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Фондът класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти и вземания.

Методът на ефективния лихвен процент е метод за изчисляване на амортизираната стойност на финансов актив или финансов пасив и за разпределяне и признаване на приходите от лихви или разходите за лихви в печалбата или загубата през съответния период. Ефективният лихвен процент е процентът, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания или постъпления през очаквания живот на финансовия актив или финансов пасив до брутната балансова стойност на финансовия актив или към амортизираната стойност на финансовия пасив. При изчисляване на ефективния лихвен процент Фондът оценява паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия на финансовите инструменти, но не отчита очакваните кредитни загуби. Изчислението включва всички такси, платени или получени между страните по договора, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, транзакционните разходи и всички други премии или отстъпки.

Вземанията на Фонда, възникват главно от обявени дивиденди и от падежирали главници и лихви по облигации и вземания по репо сделки. Тези финансови активи се класифицират като дългови инструменти по амортизирана стойност, тъй като Фондът ги държи за да събира договорните парични потоци по тях, които се състоят само от плащания по главница и лихви върху непогасената главница.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци“ или бизнес модел „държани за събиране и продажба“, както и финансови активи, чиито договорни парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Всички деривативни финансови инструменти се отчитат в тази категория с изключение на тези, които са определени и ефективни като хеджиращи инструменти и за които се прилагат изискванията за отчитане на хеджирането (виж по-долу).

След първоначалното оценяване, Фондът оценява финансовите инструменти, които са класифицирани като отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата по справедлива стойност. Последващите промени в справедливата стойност на тези финансови инструменти се отчитат в нетната печалба или загуба от финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Лихвите и дивидентите, получени или платени по тези инструменти, се отчитат отделно в приходите или разходите за лихви и приходите или разходите за дивиденти в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котираны цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай, че няма активен пазар.

Фондът използва различни методи и прави предположения, които се основават на пазарните условия, съществуващи към всяка отчетна дата. Използваните техники за оценка включват използването на съпоставими неотдавнашни обикновени сделки между пазарни участници, позоваване на други инструменти, които са по същество еднакви, анализ на дисконтираните парични потоци, модели на ценообразуване на опции и други техники за оценка, които обикновено се използват от участниците на пазара, като използват максимално пазарните входове и възможно най-малко се разчита на специфични за предприятието данни.

За активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност на повтаряща се основа, Фондът идентифицира трансфери между нива в йерархията чрез преоценка на категоризацията (въз основа на най-ниското ниво на входящите данни, което е важно за оценката на справедливата стойност като цяло), и счита, че трансферите са настъпили в началото на всеки отчетен период.

Фондът няма дългови инструменти или капиталови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Ето защо посочената по-горе политика не обсъжда допълнително подобна класификация.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда.

5.6.4. Обезценка на финансовите активи

Политика в сила от 1 януари 2018 г. (МСФО 9)

Новите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват вземания и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, както и дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Фондът разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития,

текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

Подходът на Фонда към очакваните кредитни загуби отразява вероятностно-претегления резултат, времевата стойност на парите и разумния и подлежаща на поддръжка информация, която е на разположение без неоправдани разходи или усилия към датата на докладване за миналото събития, текущи условия и прогнози за бъдещи икономически условия.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Фонда и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти, като се взимат предвид и обезпеченията по вземанията.

Фондът използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби по активите, отчитани по амортизирана стойност.

Политика в сила преди 1 януари 2018 г. (МСС 39)

Към всяка отчетна дата Фондът оценява дали даден финансов актив или група от финансови активи е обезценен. Финансов актив или група от финансови активи се счита за обезценен, ако и само ако има обективна стойност доказателство за обезценка в резултат на едно или повече събития, настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие с възникнала загуба) и това събитие на загубата оказва влияние върху очакваните бъдещи парични потоци на финансовия актив или групата финансови активи, които могат да бъдат надеждно оценени.

Доказателство за обезценка може да включва индикации, че длъжникът или група от длъжници преживяват значителна финансова трудност, неизпълнение или просрочие в плащанията на лихви или главници, вероятността това те ще влязат в несъстоятелност или друга финансова реорганизация и, когато наблюдаваните данни показват, че има таква е измеримо намаление на очакваните бъдещи парични потоци, като промени в просрочените задължения или икономическите условия, които съответстват на настройките по подразбиране. Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка, размерът на загубата се измерва като разликата между балансовата стойност на актива и настоящата стойност от очакваните бъдещи парични потоци (с изключение на бъдещите очакваните кредитни загуби, които още не са направени), дисконтирани с помощта на първоначалния ефективен лихвен процент на актива. Балансовата стойност на актива се намалява чрез използването на корективна сметка и размерът на загубата се признава в печалбата или загубата като разход за кредитни загуби.

Обезценените дългове, заедно със свързаните с тях обезценки, се отписват, когато няма реалистична перспектива за това бъдещо възстановяване и всички обезпечения са реализирани или са били прехвърлени към Фонда. Ако предишното отписване по-късно се възстановява, възстановяването се кредитира към разходите за кредитни загуби.

Приходите от лихви по обезценените финансови активи се признават, като се използва лихвеният процент, използван за дисконтиране на бъдещите парични потоци с цел измерване на загубата от обезценка.

5.6.5. Класификация, първоначално отчитане и последващо оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват задължения към свързани лица и други задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Фонда не е определил даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

Фондът не е определял свои пасиви като оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

5.7. Финансови инструменти, съгласно МСС 39, до 31.12.2017

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Фондът стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Фондът ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по сделката, с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

5.7.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят.

Тестове за обезценка се извършват към всяка дата на изготвяне на Отчет за нетните активи в наличност за доходи, за да се определи дали са налице обективни доказателства за наличието на обезценка на конкретни финансови активи или групи финансови активи.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Заемите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в Отчета за промени в размера на нетните активи за текущия период. Вземания на Фонда спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване. По дефиниция всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Фондът не притежава други финансови инструменти, които попадат в тази категория. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на такъв.

След първоначално признаване всички финансови активи по справедливата стойност в печалбата или загубата се оценяват по справедливата им стойност, с изключение на онези инструменти, за които няма пазарни котировки на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда.

5.7.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват задължения към Дружеството, управляващо Фонда, задължения за превеждане на средства в НОИ, задължения по репо сделки и други. Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Задълженията се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

5.8. Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (репо-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Фонда. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато Фондът получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Фондът взима под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третират като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отдадени под наем, продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи. Ценни книжа, взети под наем, не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

Когато Фондът взема под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но придобива изгодите и/или рисковете и от собствеността върху тях, ценните книжа се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи.

5.9. Пари и парични еквиваленти

Фондът отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити до три месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

5.10. Резерв за гарантиране на минимална доходност

Професионалният пенсионен фонд създава пенсионни резерви за гарантиране на минималната доходност, когато постигнатата доходност от Фонда е с над 40 на сто по-висока от средната постигната доходност за всички професионални пенсионни фондове или превишава с 3-процентни пункта средната-което от двете числа е по-голямо, като средствата от доходността над този процент се заделят за резерв от съответния фонд. Начинът и редът за определяне на минималната доходност, за формиране и използване на резервите се уреждат с наредба на Комисията за финансов надзор.

5.11. Такси

Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключени договори за допълнително пенсионно осигуряване в ППФ.

Задълженията към осигурените лица са оповестени по номинал, намалени с таксите съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране.

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на ППФ от Пенсионноосигурителното дружество (ПОК), ППФ начислява и изплаща на ПОК следните такси върху вноските, получени от осигурените лица:

- такса в размер на 4.0%, удържана от всяка вноска;
- 0.80% инвестиционна такса, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани

5.12. Данъци

Приходите на фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физически лица.

Услугите по допълнителното задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

5.13. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

5.13.1. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество.

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

5.13.2. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Фонда и всички парични потоци, които Фондът очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Фонда.

Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

6. Ефект от промяна в счетоводната политика

Няма значими ефекти от промяната на счетоводната политика във връзка с приемането на МСФО 9, които да налагат корекции в отчета за финансовото състояние на Фонда.

7. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Фонда включват земи и сгради, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

Промените в балансовите стойности, представени в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	'000 лв
Балансова стойност към 1 януари 2017	5 951
Новопридобити активи	1 500
Промяна в справедлива стойност	(69)
Балансова стойност към 31 декември 2017	7 382
Новопридобити активи	2 489
Продажба на активи	(491)
Промяна в справедлива стойност	(209)
Балансова стойност към 31 декември 2018	9 171

През периода инвестиционните имоти представляват :

Описание на инвестиционния имот	Дата на придобиване	Документ, удостоверяващ собственост	Местонахождение на имота - адрес	Код на валута	Цена на придобиване	Справедлива стойност / в лева /	Дата на последна оценка
20,3214% от УПИ - 1 150 кв. м. земя и сгради с обща площ 961 кв. м.	06/04/2006	№ 101/06.04.2006	Пловдив, ул. П.Р. Славейков № 32	BGN	273 919.00	416 060.00	31.12.2018
21/60 идеални части от терен от 11 000 кв. м.	07/03/2006	№ 169/07.03.2006	Бургас - Северна промишлена зона	BGN	1 931 071.84	2 335 947.18	31.12.2018
4,0625% идеални части от терен от 18 884 кв. м. и построени сгради	22/07/2010	№ 50/22.07.2010	София - район Сърдика	BGN	692 836.00	467 138.76	30.9.2018
1,6278% идеални части от терен от 18 884 кв. м. и построени сгради	07/10/2010	№ 79/07.10.2010	София - район Сърдика	BGN	225 034.22	176 678.67	30.9.2018
Терен от 3 373 кв. м. и построени сгради	01/12/2014	№ 162/01.12.2014	гр. Варна - район Приморски	BGN	867 673.80	876 000.00	31.12.2018
УПИ от 13 544 кв. м.	27/11/2015	№ 90/27.11.2015	с. Българево, община Каварна	BGN	966 396.80	993 800.00	31.12.2018
Два апартамента и едно ателие	06/11/2017	№ 14/06.11.2017	гр. Варна - к.к. Св. Св. Константин и Елена	BGN	387 286.48	399 261.00	31.12.2018
Административна сграда с разгърната застроена площ от 769 кв. м.	22/11/2017	№ 106/22.11.2017	гр. Дулища - ул. Христо Ботев № 5	BGN	1 112 382.43	1 068 700.00	31.12.2017
ет.0 гараж 1/паркомясто 1.1 /сутерен/	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	65 972.79	24 023.00	31.12.2018
ет.0 гараж 4/паркомясто 1.4 /сутерен/	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	51 845.70	16 862.00	31.12.2018
ет.0 гараж 5/паркомясто 1.5 /сутерен/	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	53 710.78	19 563.00	31.12.2018
ет.0 гараж 6/паркомясто 1.6 /сутерен/	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	40 198.76	14 636.00	31.12.2018
ет.0 гараж 7/паркомясто 1.7 /сутерен/	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	40 198.76	14 636.00	31.12.2018
ет.1 обект 8/мегазин 1.8	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	102 977.08	108 457.00	31.12.2018
ет.2 обект 1/мегазин 2.1	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	794 491.02	836 727.00	31.12.2018
ет.2 обект 2/мегазин 2.2	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	101 211.19	106 595.00	31.12.2018
ет.2 обект 3/мегазин 2.3	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	101 806.41	107 216.00	31.12.2018
ет.2 обект 4/мегазин 2.4	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	39 583.67	41 687.00	31.12.2018
ет.2 обект 10/мегазин 2.10	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	95 913.33	101 010.00	31.12.2018
ет.2 обект 11/мегазин 2.11	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	47 242.46	49 755.00	31.12.2018
ет.2 обект 12/мегазин 2.12	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	146 687.78	154 488.00	31.12.2018
ет.2 обект 5/мегазин 2.5	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	105 635.83	111 249.00	31.12.2018
ет.2 обект 6/мегазин 2.6	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	210 636.75	221 826.00	31.12.2018
ет.2 обект 7/мегазин 2.7	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	116 191.49	122 369.00	31.12.2018
ет.2 обект 8/мегазин 2.8	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	128 235.24	135 041.00	31.12.2018
ет.2 обект 9/мегазин 2.9	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	92 719.06	97 647.00	31.12.2018
ет.6 обект 7/офис 6.7	28/12/2018	№ 198/28.12.2018	гр. Плевен, ул. "Димитър Константинов" № 27	BGN	154 148.19	162 340.00	31.12.2018
						9 171 324.60	

Инвестиционните имоти са представени във финансовите отчети на Фонда като е използван модел на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти не са заложили като обезпечение по заеми.

Следните суми, свързани с инвестиционните имоти, са отразени в Отчета за промените в нетните активи в наличност за доходи е:

	2018 '000 лв	2017 '000 лв
Приходи от наеми	52	12
Приходи от продажби	25	-
Преки оперативни разходи	(35)	(28)
Нетна промяна в справедливата стойност	(209)	(69)
	(167)	(85)

8. Финансови активи, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	2018 '000 лв	2017 '000 лв
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата		
Инвестиции в акции	48 142	46 526
Инвестиции в дялове и акции на колективни инвестиционни схеми	27 502	25 752
Инвестиции в дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	43 715	49 430
Инвестиции в други дългови ценни книжа	40 928	40 950
	160 287	162 658

Финансовите активи, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата на Фонда са класифицирани като финансови активи, държани за търгуване.

Инвестициите по справедлива стойност по видове валути са представени както следва:

	2018	2017
	'000 лв	'000 лв
Инвестиции по справедлива стойност в лева	77 690	68 868
Инвестиции по справедлива стойност в евро	64 539	75 544
Инвестиции по справедлива стойност в долари	18 058	18 246
	160 287	162 658

Представените по-долу стойности към 31 декември 2018 г. на ценните книжа, държани за търгуване са определени посредством използване на пазарни котировки на тези книжа. При липса на котирани цени за определяне на справедливите стойности са приложени техники за оценка.

Според използвания модел за оценка съгласно Правилата за оценка на Фонда, финансовите активи, държани за търгуване се категоризират по следния начин:

В хиляди лева, към 31.12.2018 г.	Справедлива стойност определена чрез котировки от активни пазари	Справедлива стойност – определена чрез други наблюдаеми пазарни данни	Справедлива стойност - метод на дисконтираните парични потоци	Нетна стойност на активите като приближение на справедливата стойност	Справедлива стойност – Метод на съотношението цена-печалба на дружества аналози	Общо
Инвестиции в акции	31 091	-	5 231	11 649	171	48 142
Инвестиции в акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	27 502	-	-	-	27 502
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	43 715	-	-	-	-	43 715
Други дългови ценни книжа	18 222	22 503	203	-	-	40 928
Общо	93 028	50 005	5 434	11 649	171	160 287
Дял	58.04%	31.20%	3.39%	7.27%	0.10%	100%

9. Вземания

	2018	2017
	'000 лв	'000 лв
Вземания свързани с инвестиции	18 253	9 949
Вземания свързани с непреведени суми от НАП	2	2
	18 255	9 951

Вземанията, свързани с инвестиции, могат да бъдат представени както следва:

	2018	2017
	'000 лв	'000 лв
Наем на инвестиционни имоти	-	6
Вземане за ДДС от покупка на недвижим за имот	490	75
Лихва по облигации на Балканкар Заря АД от емисия BG2100015077	6	3
Главница по облигации на Балканкар Заря АД от емисия BG2100015077	4	2
Лихви по облигации на Хелт енд уелнес АДСИЦ от емисия BG2100005094	62	156
Главница по облигации на Хелт енд уелнес АДСИЦ от емисия BG2100005094	352	880
Лихва по облигации на ТЦ - ИМЕ АД от емисия BG2100022099	56	56
Главница по облигации на ТЦ - ИМЕ АД от емисия BG2100022099	704	704
Лихва по облигации на Хлебни изделия Подуяне АД BG2100011084	-	2
Главница по облигации на Хлебни Изделия АД BG2100011084	-	37
Лихви по облигации на Агрокор	17	106
Лихви по облигации на Холдинг Варна АД от емисия BG2100012140	54	-
Главница по облигации на Холдинг Варна АД от емисия BG2100012140	122	-
Вземания от лихва по облигация на Холдинг Център АД от емисия BG2100018154	42	-
Лихви за забава по облигации на Асенова крепост АД от емисия BG2100002091	6	-
Лихви за забава по облигации на Недвижими имоти София АДСИЦ от емисия BG2100012157	13	2
Лихви по облигации на Индъстри Дивелъпмънт Холдинг АД от емисия BG2100019160	15	-
Лихви по облигации на Холдинг Нов Век АД BG2100015150	85	-
Вземане по инвестиране във фонд в Румъния	733	-
Вземания от лихва по облигация на Алтерон АДСИЦ от емисия BG2100030175	26	-
Лихви по облигации на Булфинанс Инвестмънт BG2100022172	85	-
Лихви по облигации на Би Джи Ай Груп АД BG2100011142	12	-
Лихви по облигации на Премиер Фонд АДСИЦ от емисия BG2100024181	26	-
Лихви за забава по облигации на Адара АД от емисия BG2100026173	27	-
Вземане от конвертиране на облигации в акции на ЦКБ АД	5 379	-
Акции на Холдинг Света София АД	729	-
Дивидент по акции на Кепитъл Менъджмънт АДСИЦ	104	-
Дивидент по акции на Супер Боровец Пропърти Фонд АДСИЦ	50	101
Репо сделка с акции на Холдинг Варна АД	447	1 603
Репо сделка с акции на Велграф Асет Мениджмънт АД	1 280	299
Репо сделка с акции на Велграф Асет Мениджмънт АД	1 399	1 000

Репо сделка с акции на Велграф Асет Мениджмънт АД	-	785
Репо сделка с акции на Велграф Асет Мениджмънт АД	-	613
Репо сделка с акции на Велграф Асет Мениджмънт АД	-	407
Репо сделка с акции на Родна земя Холдинг АД	-	595
Репо сделка с акции на Св. Св. Константин и Елена АД	-	1 012
Репо сделка с акции на Св. Св. Константин и Елена АД	-	577
Репо сделка с акции на Ексклузив Пропърти АДСИЦ	-	259
Репо сделка с акции на Болкан енд Сий Пропъртис АДСИЦ	833	270
Репо сделка с акции на Болкан енд Сий Пропъртис АДСИЦ	-	399
Репо сделка с дялове на ДФ Реал Финанс балансиран фонд	715	-
Репо сделка с акции на Инвестиционна компания Галата АД	844	-
Репо сделка с акции на Химснаб АД	667	-
Репо сделка с акции на Кепитъл Мениджмънт АДСИЦ	757	-
Репо сделка с акции на Супер Боровец Пропърти фонд АДСИЦ	503	-
Репо сделка с акции на Актив Пропъртис АДСИЦ	240	-
Репо сделка с акции на Кепитъл Мениджмънт АДСИЦ	382	-
Репо сделка с акции на Холдинг Света София АД	513	-
Репо сделка с акции на Химснаб АД	474	-
	18 253	9 949

През месец декември 2018 г. Професионален пенсионен фонд Съгласие подаде искане за конвертиране на притежавани от Фонда конвертируеми облигации на ЦКБ АД в акции. Към края на отчетния период Фондът води в счетоводните си регистри вземане по акции.

След успешното увеличение на капитала на ЦКБ АД, вписването на капитала в Търговския регистър при Агенцията по вписвания и получаването на новите акции в края на месец февруари 2019 г. , вземането е трансформирано във финансов актив акции.

Към 31.12.2018 са обезценени вземания за лихви и главница някои облигации, които са подробно описани в пояснение 18.2.

10. Парични средства

Паричните средства включват следните компоненти:

	2018	2017
	'000 лв	'000 лв
Парични средства в брой и в банки		
- в лева	24	1 529
- в евро	-	1 359
- в щатски долари	-	355
	24	3 243

Паричните средства и еквиваленти, представени в Отчета за паричните потоци, включват:

	2018	2017
	'000 лв	'000 лв
Парични средства в брой и разплащателни банкови сметки	24	3 243
	24	3 243

Фондът е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е определена като несъществена и не е начислена във финансовите отчети на Фонда.

11. Задължения свързани с инвестиции

	2018 '000 лв	2017 '000 лв
Задължения за комисиони по сделки с ценни книжа ИП Де Ново ЕАД	-	1
Допълнително обезпечение по репо сделка с акции на Ексклузив пропърти АДСИЦ	-	6
Предварително преведено лихвено и главнично плащане по облигация на Аркус АД BG2100011100	-	387
	-	394

12. Нетни активи в наличност за доходи

	2018 '000 лв	2017 '000 лв
Резерв за минимална доходност	974	983
Нетни активи в наличност за доходи	185 979	181 374
	186 953	182 7

12.1. Изменение на нетните активи в наличност за доходи

Изменението на нетните активи в наличност за доходи е резултат от:

	2018 '000 лв	2017 '000 лв
Към началото на периода	182 357	166 526
Постъпили осигурителни вноски и лихви	18 525	17 535
Постъпили суми от пенсионни фондове, управлявани от други ПОД	4 546	6 065
Общо увеличение от осигурителни вноски	23 071	23 600
Доход от инвестиране средствата на фонда	(152)	8 868
Еднократно изплатени суми на осигурени лица	(402)	(412)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица	(627)	(495)
Суми преведени в НОИ	(6 800)	(6 200)
Изплатени суми по осигурителни договори	(7 829)	(7 107)
Преведени суми на държавния бюджет	(11)	(7)
4.00% такса за обслужване	(741)	(745)
0.80% инвестиционна такса	(1 465)	(1 452)
Преведени суми на осигурени лица, преминали в други пенсионни фондове	(8 277)	(7 326)
Към края на периода	186 953	182 357

	% от вноската	2018	2017
		'000 лв	'000 лв
Осигурителни вноски		2018	2017
Обща вноска		Стойност на вноската '000 лв	Стойност на вноската '000 лв
За сметка на осигурителя	100	18 525	17 535
	100	18 525	17 535
		2018	2017
Осигурени лица		Брой	Брой
I категория труд		2 527	2 431
II категория труд		41 962	41 387
		44 489	43 818

Информация за осигурените лица, напуснали фонда през 2018 г. и причината за напускането е представена в таблицата:

Причина за напускане на Фонда	II категория труд
	Брой
Прехвърлени в друг ППФ	1 596
Върнати суми в НОИ	595
Смърт на осигуреното лице	127
Изтеглени средства	103
Променили осигуряването си по реда на чл. 4в от КСО	127
	2 548

13. Печалби от финансови активи и пасиви, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно

Представените в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи нетни печалби от финансови активи и пасиви, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата са свързани с финансови активи класифицирани като държани за търгуване.

	2018	2017
	'000 лв	'000 лв
Печалба от промяна в справедливата стойност	99 044	147 034
Загуба от промяна в справедливата стойност	(104 277)	(139 409)
Приходи от придобиване на финансови активи от увеличение на капитала	55	5
Печалба от продажба на финансови активи	515	677
Загуба от продажба на финансови активи	(972)	(1 270)
Платени комисионни на инвестиционни посредници	(39)	(25)
Приходи по репосделки	531	437
Приходи от лихви	3 807	3 484
Приходи от дивиденди	627	521
Други разходи от финансови активи	(67)	(16)
Печалба от валутно-курсови разлики	8 849	7 570
Загуба от валутно-курсови разлики	(8 058)	(10 055)
	15	8 953

14. Удръжки и такси за Пенсионноосигурителната Компания (ПОК)

Видове такси	Размер на таксите съгласно Правилника на Фонда	2018	2017
		Стойност на таксата	Стойност на таксата
		'000 лв	'000 лв
Такса за обслужване на дейността	4 % от вноските	741	745
Инвестиционна такса	0.80% от нетните активи за периода	1 465	1 452
		2 206	2 197

15. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Фонда включват ПОК „Съгласие“ АД и неговото ръководство.

15.1. Сделки през годината

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия.

Видове такси	Такси от осигурителни вноски '000 лв	Инвестиционна такса върху нетния актив '000 лв	Такса промяна на участие '000 лв	Общо '000 лв
Към 01.01.2017 г.	-	124	-	124
Преведени към ПОК	(680)	(1 446)		(2 126)
Начисления към ПОК	745	1 452	-	2197
Към 31.12.2017 г.	65	130	-	195
Преведени към ПОК	(752)	(1 469)		(2 221)
Начисления към ПОК	741	1 465	-	2 206
Към 31.12.2018 г.	54	126	-	180

15.2. Разчети със свързани лица в края на годината

	2018 '000 лв	2017 '000 лв
Задължения за:		
Инвестиционна такса върху нетния актив	126	130
Такси от осигурителни вноски	54	65
	180	195

16. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

17. Условни активи и пасиви

През периода Фондът няма условни активи или пасиви и няма предявени към него правни искове.

18. Политика по управление на риска

18.1. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Фондът набира парични средства от осигурените лица, които се управляват от ПОК в съответствие с Правилата за дейността на Фонда и изискванията на пенсионното законодателство. Паричните средства се инвестират в позволени от КСО инструменти, съобразно инвестиционната политика на Фонда. Вследствие на използването на финансови инструменти Фондът е изложен на различни видове риск, които ПОК идентифицира, анализира и управлява. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фондът са пазарен (ценови) риск и кредитен риск.

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Фонда е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните.

Спецификата при управлението на портфейли на пенсионни фондове извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за наблюдение, анализ и управление на същите, като преследваната цел е всички рискове да бъдат поддържани в приемливи граници при съблюдаване на принципите за оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

Управлението на риска във Фонда, се извършва от ПОК и се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

- Съвет на директорите - определя допустимите нива на риск в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата стратегия за управление на риска;
- Звено за управление на риска - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете при управлението на портфейла на Фонда.

Дейността по управлението на рисковете се извършва ежедневно, като се спазват всички нормативни изисквания и вътрешните правила за управление на риска. При оценката на риска се прилагат подходящи измерители, като стойностите им се анализират ежедневно и се следят ограниченията и действащите лимити.

Основен риск за дейността на Фонда е понижаване на пазарните цени на притежаваните финансови инструменти, които към 31 декември 2018 г. са 85.38% от активите на Фонда. Подобно развитие би довело до отчитане на преоценъчни загуби и съответното намаляване на нетната стойност на активите.

Пазарният риск, на който е изложен Фондът, вследствие на използването на финансови инструменти е рискът от промени в цените на активите, валутния курс и лихвения процент.

Агенцията за кредитен рейтинг Standard&Poor's промени дългосрочния и краткосрочен кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута: 'BBB-/A-3' с положителна перспектива

Към 31 декември 2018 г. делът на инвестициите (дялови и дългови) във финансови инструменти, издадени от емитенти от държави – членки или държави, посочени в Наредба 29 на Комисията за финансов надзор и други чуждестранни емитенти, разрешени от Кодекс за социално осигуряване, възлиза на 34.40% от финансовите активи. Инвестициите са предимно в Германия, Унгария, Хърватска, Румъния, Португалия, Гърция, Бразилия. Подробна информация за финансовите активи издадени от емитенти от държави – членки или държави, посочени в Наредба 29 на Комисията за финансов надзор е посочена в пояснение 7.

18.1.1. Анализ на ценовия риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на ценови риск, който представлява рискът от намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на неблагоприятни изменения в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в Отчета за нетни активи в наличност за доходи.

Притежаваните от Фонда финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. При анализа на ценовия риск се вземат под внимание утвърдените лимити, залегнали във вътрешните правила за наблюдение и управление на риска. За намаляване на този тип риск ПОК се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен сектор, икономическа структура или емитент.

ПОК измерва ценовия риск на инвестициите в акции посредством историческата волатилност на цената, измерена чрез стандартното отклонение за период от един, три и шест месеца.

За периода от създаване на Фонда до 31 декември 2018 г., предвид характера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходимо и целесъобразно извършването на хеджиране на риска чрез използване на деривативни финансови инструменти.

За избягване на риска от концентрация, ПОК се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на активите на Фонда.

18.1.2. Валутен риск

Фондът е изложен на валутен риск при сключването на сделки във валута, различна от лев и евро.

Към датата на приемане на финансовия отчет България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск. Такъв риск би възникнал при

промяна на нормативно определения курс 1 евро към 1.95583 лв., за което вероятността към края на 2018 год. е незначителна.

Валутната структура към 31.12.2018 год. на управляваните активи в портфейла на ППФ Съгласие е, както следва:

Активи, деноминирани в лев или евро – 90.38 %;

Активи деноминирани във валута различна от лев и евро – 9.62%.

За да намали валутния риск, Фондът следи паричните потоци, които не са в български лева. Политиката по управление на валутния риск, осъществявана от ПОК, е насочена към неизвършване на значителни операции и неподдържане на отворени позиции в чуждестранна валута, различна от евро, поради което и нетните валутни курсови разлики са незначителни.

Структурата по валути на активите към 31 декември 2018 год. е както следва:

Излагане на краткосрочен риск	Щатски долари	Евро	Лева	Общо
31 декември 2018 г.	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
Парични средства в каса и банка	-	-	24	24
Корпоративни облигации	-	1 320	396	1 716
Корпоративни облигации в чужбина	-	450	-	450
Други вземания	-	2 272	15 983	18 255
Общо излагане на риск	-	4 042	16 403	20 445

Излагане на дългосрочен риск	Щатски долари	Евро	Лева	Общо
31 декември 2018 г.	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наред-ба на КФН и техните централни банки	11 860	25 618	-	37 478
ДЦК от други държави	3 309	2 928	-	6 237
Корпоративни облигации	-	17 993	7 874	25 867
Корпоративни облигации в чужбина	2 889	10 006	-	12 895
Акции	-	1 075	47 067	48 142
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	-	5 149	22 353	27 502
Инвестиционни имоти	-	-	9 171	9 171
Общо излагане на риск	18 058	62 769	86 465	167 292

Структурата по валути на активите към 31 декември 2017 год. е както следва:

Излагане на краткосрочен риск	Щатски долари	Евро	Лева	Общо
31 декември 2017 г.	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
Парични средства в каса и банка	355	1 359	1 529	3 243
Корпоративни облигации	-	676	-	676
Други вземания	-	1 948	8 003	9 951
Общо излагане на риск	355	3 983	9 532	13 870

Излагане на дългосрочен риск	Щатски долари	Евро	Лева	Общо
31 декември 2017 г.	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наред-ба на КФН и техните централни банки	15 221	34 209	-	49 430
Корпоративни облигации	-	20 740	3 307	24 047
Корпоративни облигации в чужбина	3 025	13 202	-	16 227
Акции	-	1 374	45 152	46 526
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	-	5 343	20 409	25 752
Инвестиционни имоти	-	-	7 382	7 382
Общо излагане на риск	18 246	74 868	76 250	169 364

18.1.3. Лихвен риск

Фондът не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите на Фонда не са изложени на лихвен риск.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с възприетата инвестиционна стратегия на Фонда. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гл.т. на чувствителността на активите на Фонда спрямо промени в лихвените равнища.

Лихвеният риск се наблюдава и измерва чрез следните количествени методи – дюрация, модифицирана дюрация, конвекция и рискова премия. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. ПОК използва модифицираната дюрация и конвекцията, за да измери лихвения риск и да оцени възможните отклонения в пазарната цена на инструмента вследствие изменението на лихвените нива. Рисковата премия е разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска, или ипотечна облигация и доходността до падеж на ДЦК със сходен падеж. ПОК анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитния рейтинг на емитента.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути. При нарастване на лихвите с 0.5% стойността на портфейла от дългови ценни книжа може да се понижи с 2 130 072 лв.

Дюрацията на активите на Фонда е 5.11. Модифицирана дюрация на активите на Фонда е 4.96. В следващата таблица е показана информация за номиналните лихвени проценти на активите на Фонда:

	Лихвен %	Лихвоносни '000 лв	Безлихвени '000 лв	Общо '000 лв
31 декември 2018 г.				
Парични средства в каса и банка	0.05%	24	-	24
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	от 2.13 % до 5.38 %	37 478	-	37 478
ДЦК от други държави	от 2.75 % до 3.85 %	6 237	-	6 237
Корпоративни облигации	от 4.15 % до 8%	27 583	-	27 583
Корпоративни облигации в чужбина	от 4.0% до 9.88%	13 345	-	13 345
Акции	-	-	48 142	48 142
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	27 502	27 502
Инвестиционни имоти	-	-	9 171	9 171
Вземания	от 5.85% до 6.20%	5 928	12 327	18 255
Общо активи		90 595	97 142	187 737
31 декември 2017 г.				
Парични средства в каса и банка	от 0.05% до 0.30%	3 243	-	3 243
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	от 2.625 % до 5.50 %	49 430	-	49 430
Корпоративни облигации	от 4.50 % до 9%	24 723	-	24 723
Корпоративни облигации в чужбина	от 4.0% до 9.875%	16 227	-	16 227
Акции	-	-	46 526	46 526

Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	25 752	25 752
Инвестиционни имоти	-	-	7 382	7 382
Вземания	-	-	9 951	9 951
Общо активи			93 623	89 611
				183 234

18.2. Анализ на кредитния риск

При управление на кредитния риск ПОК наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При наблюдението на рисковите експозиции се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. През разглеждания период кредитният риск при някои от компаниите-емитенти на ценни книжа, в които са инвестирани средства на осигурените лица е висок. Налице са, както ликвидни проблеми, които възпрепятстват нормалното погасяване на дължимите лихви и/или главници по издадените облигации, така и влошени финансови показатели, отнасящи се до рентабилността и финансовата задлъжнялост на емитентите. Общо корпоративните дългови ценни книжа представляват 20.88% от активите.

Към 31.12.2018 г. с висок кредитен риск са облигации с балансова стойност 1 179 хил.лв. на следните емитенти: ТЦ ИМЕ АД, Хелт енд Уелнес АДСИЦ и хърватската компания Agrokor.

ТЦ-ИМЕ АД – към 31.12.2018 има образувано дело по несъстоятелност на ТЦ-ИМЕ АД №2000 от 2015 г. в СГС. Облигационерите по емисията облигации, издадени от ТЦ-ИМЕ са присъединени като страна по делото за несъстоятелност. Част от имуществото, служещо за обезпечение на емисията облигации вече е продадено и предстои разпределението на получените средства между кредиторите.

Хелт енд Уелнес АДСИЦ е в производство по несъстоятелност вследствие на две подадени молби за откриване на такова – от КТБ АД и от член на Съвета на директорите на Дружеството. При обявяване на Дружеството в несъстоятелност, кредиторите ще удовлетворят вземанията си по реда предвиден в Търговския закон.

Agrokor е хърватски холдинг с основна дейност – търговия на дребно. През 2017 год. изпадна в трудно финансово положение, в резултат на което започна процедура по обявяването му в несъстоятелност. ППФ Съгласие е присъединен към списъка с кредитори, тъй като притежава част от издадените от дружеството облигации. Към края на 2018 год. вече има план за реструктуриране на емисията облигации, в резултат, на което ППФ ще получи нови финансови инструменти, чиято точна стойност ще бъде уточнена допълнително.

Финансовото състояние на длъжниците се анализира на база на текущите им финансови отчети, друга достъпна за кредиторите информация, както и посредством директни срещи с ръководствата на компаниите емитенти с цел изясняване на перспективите пред тях и възможностите за погасяване на задълженията. За разглеждания период кредитният риск за управлявания портфейл като цяло е нисък, предвид обстоятелството, че въпросните проблемни емисии заемат относително нисък дял в него (0.63%). Фондът се стреми да ограничава кредитния риск чрез осъществяване на сделки приоритетно с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг, а когато е необходимо изисква и адекватни обезпечения. В случай на необходимост се предприемат всички законови мерки с цел да се защитят в максимална степен интересите на осигурените лица.

През 2018 г. бяха извършени обезценки на определени активи. С оглед спазване на принципа на предпазливост и отразяване на вярното и точно състояние на активите и пасивите на ППФ Съгласие беше направена оценка на възстановимата стойност на вземанията от емитенти на облигации, в резултат на която са отчетени разходи за обезценка на просрочени вземания в размер на 769 хил. лв. за 2018 г.:

Вид на вземането /емитент/	Първоначална стойност (в лв.)	Падеж на задължението	Обезценка в %	Натрупана обезценка към 31.12.2018 г. (в лв.)	Признати разходи за обезценка, нетно през 2018 г.
Главница по облигации на Хлебни Изделия АД	146 687.25	23.7.2012	80.00%	117 349.80	7 334.36
Лихва по облигации на Хлебни Изделия АД	5 134.05	11.6.2012	80.00%	-	256.70
Лихва по облигации на Хлебни Изделия АД	1 234.42	23.7.2012	80.00%	-	61.73
Лихви по облигации на Хелт енд уелнес АДСИЦ от емисия BG2100005094	99 747.33	17.3.2015	85.00%	84 785.25	19 949.48
Лихви по облигации на Хелт енд уелнес АДСИЦ от емисия BG2100005094	99 747.33	17.3.2016	85.00%	84 785.25	19 949.48
Лихви по облигации на Хелт енд уелнес АДСИЦ от емисия BG2100005094	99 747.33	17.3.2017	85.00%	84 785.25	39 898.94
Лихви по облигации на Хелт енд уелнес АДСИЦ от емисия BG2100005094	36 073.02	27.07.2017	85.00%	30 662.08	14 429.22
Главница по облигации на Хелт енд уелнес АДСИЦ от емисия BG2100005094	1 173 498	27.07.2017	70.00%	821 448.60	528 074.10
Лихви по облигации на Agrokor	111 054.47	01.05.2016	85.00%	94 396.30	88 843.58
Дивидент по акции на Супер Боровец Пропърти Фонд АДЦИС	100 992.00	31.12.2017	50.00%	50 496.00	50 496.00
	1 873 915.20			1 368 708.53	769 293.60

Обезпеченията по просрочените вземания са както следва:

Емитент	Емисия №	Общ размер на емисията EUR	Размер на вземането на фонда EUR	Кратко описание на обезпечението
ТЦ ИМЕ	BG2100022099	12 000 000	388 800.00	Първа по ред ипотeka на поземпен имот – собственост на дружеството
Хелт енд Уелнес АДСИЦ	BG2100005094	1 000 000 000	205 716.52	Първа по ред ипотeka на недвижими имоти – собственост на дружеството

Agrokor XS0776111188 300 000 000 8 517.19 Необезпечена

Към края на 2018 г. са реструктурирани следните емисии ценни книжа, намиращи се в портфейла на ППФ Съгласие:

Емитент	Емисия №	Справедлива стойност на притежаваните ценни книжа от емисията към 31.12.2018 г. в лева	Кратко описание на реструктурирането
Азалия ЕАД	BG2100023113	385 919.48	Удължаване на срока на емисията и промяна в погасителния план
Астера ЕАД	BG2100007116	473 211.90	Удължаване на срока на емисията и промяна в погасителния план
Асенова крепост АД	BG2100002091	217 592.93	Удължаване на срока на емисията и промяна в погасителния план
Астерион АД	BG2100006092	361 578.18	Удължаване на срока на емисията и промяна в погасителния план
Балканкар заря АД	BG2100015077	111 584.99	Удължаване на срока на емисията и промяна в погасителния план
Старком Холдинг АД	BG2100010110	1 210 056.00	Удължаване на срока на емисията

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Кредитният рейтинг на чуждестранните облигации, които са част от портфейла с дългови ценни книжа на ППФ Съгласие е представен в следващата таблица:

Емитент	ISIN	Рейтинг	Агенция
Република Индонезия	USY20721BT56	Baa2	Moody's
Република Румъния	XS1768067297	Baa3	Moody's
Република Унгария	US445545AL04	Baa3	Moody's
Република Португалия	XS1085735899	Baa3	Moody's
Република Португалия	PTOTEVOE0018	Baa3	Moody's
Република Хърватска	XS1713462668	Ba2	Moody's
Република Хърватска	XS1117298916	Ba2	Moody's
Република Македония	XS1744744191	BB	Moody's
Република Гърция	GR0114029540	B3	Moody's
Република Гърция	GR0118017657	B3	Moody's
Petrobras Global Finance	XS0982711714	Ba2	Moody's
Credit Bank of Moscow	XS1759801720	Ba3	Moody's
Лукойл Интернешънъл Финанс	XS1514045886	BBB	S&P

Energy Pro AS	XS1731657141	B+	S&P
Agrokor	XS0776111188	N.A	
Transalp 1 Securities	XS0483980149	N.A	

Държавни ценни книжа	Стойност 000`BGN	Агенция
Vaa2	3 309	Moody's
Vaa3	16 774	Moody's
Va2	10 737	Moody's
BB	2 928	Moody's
B3	9 967	Moody's
Корпоративни ценни книжа		
Va2	1 062	Moody's
Va3	1 638	Moody's
BBB	1 251	S&P
B+	3 741	S&P
N.A	5 653	

Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Групи финансови активи (баланси стойности)		
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Вземания	18 255	-
Парични средства	24	-
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата	160 287	-
Финансови активи държани за търгуване	-	162 658
Парични средства	-	3 243
Вземания	-	9 951
	178 566	175 852

В следващите таблици е представен анализ на матуритетна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи на Фонда:

31.12.2018 г.	до 3 м.	3 м.-06 м.	6 м.-01 г.	1 г-5 г.	5 г-20 г.	Без матуритет	Общо
	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
Парични средства в каса и банка	-	-	-	-	-	24	24
Дългови ценни книжа, издадени или гаранти-рани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	-	-	-	4 134	33 344	-	37 478

ДЦК от други държави	-	-	-	6 237	-	6 237
Корпоративни облигации	-	-	1716	14 107	11 760	27 583
Корпоративни облигации в чужбина	-	450	-	10 582	2 313	13 345
Акции	-	-	-	-	48 142	48 142
Акции и дялове в КИС	-	-	-	-	27 502	27 502
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	9 171	9 171
Вземания	11 343	6 912	-	-	-	18 255
Общо активи	11 343	7 362	1 716	28 823	53 654	84 839

31.12.2017 г.	до 3 м.	3 м.-06 м.	6 м.-01 г.	1 г-5 г.	5 г-20 г.	Без матуритет	Общо
	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	
Парични средства в каса и банка	3 243	-	-	-	-	-	3 243
Дългови ценни книжа, издадени или гаранти-рани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	-	-	-	4 130	45 300	-	49 430
Корпоративни облигации	388	-	288	11 957	12 090	-	24 723
Корпоративни облигации в чужбина	-	-	-	11 559	4 668	-	16 227
Акции	-	-	-	-	-	46 526	46 526
Акции и дялове в КИС	-	-	-	-	-	25 752	25 752
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	7 382	7 382
Вземания	81	4 054	5 816	-	-	-	9 951
Общо активи	3 712	4 054	6 104	27 646	62 058	79 660	183 234

18.3. Анализ на ликвиден риск

ПОК и Фондът спазват изискванията за ликвидност произтичащи от Наредба № 10/26.11.2003 г. касаеща състава и структурата на собствения капитал на пенсионноосигурителната компания и поддържаните минимални ликвидни средства.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Фонда, като се предприемат и активни действия.

Върху ликвидността на Фонда се извършва ежедневно наблюдение. ПОК следи изходящите и входящи парични потоци на ежедневна база.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица - лицето отговорно за управлението на риска, инвестиционния консултант, Съвета на директорите.

От започване на дейността на Фонда не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при текущото погасяване на задълженията .

През отчетния период фондът не е ползвал външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е погасявал своите текущи задължения в срок.

Всички пасиви на Фонда са нелихвоносни и са с остатъчен матуритет до 3 месеца.

Компанията извършва регулярно анализ на ликвидността на активите и пасивите на Фонда.

Компанията извършва регулярно анализ на ликвидността на активите и пасивите на Фонда. На база на актюерски изчисления ръководството на Компанията очаква предстоящите плащания в срок от една година да са в размер на 18 922 хил.лв.

18.4. Анализ на концентрационния риск

Концентрационният риск представлява рискът от концентриране на инвестиции в даден сектор от икономиката, валута, географска локация или един емитент. ПОК Съгласие АД, придържайки се стриктно към съществуващите регулации, касаещи инвестиционната дейност на пенсионните фондове в България се стреми да инвестира средствата на осигурените лица в ППФ Съгласие диверсифицирайки портфейла от активи по всеки един от споменатите по-горе компоненти. За целта се подбират ценни книжа както с фиксиран така и с променлив доход. Книжата с фиксиран доход представляват облигации на държави, общини или компании, отличаващи се със стабилност и предлагащи очаквана възвръщаемост, която има потенциал да изпревари темпа на инфлация през следващите години, като по този начин спомогне за постигане на положителна реална доходност от портфейла като цяло. Книжата с променлив доход са предимно на утвърдени или перспективни български компании, при които са налице възможности за постигане на растеж, изпреварващ този на БВП на страната.

По отношение на валутната диверсификация се акцентира върху активи деноминирани в лева и евро, тъй като задълженията на фонда са изразени в тези валути. Освен в тях, към 31.12.2018 год. присъстват и активи, деноминирани в щатски долари.

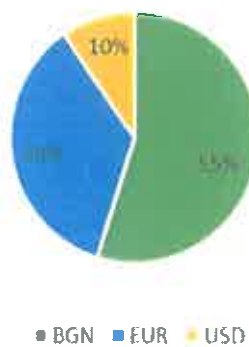
По отношение на географската диверсификация – приоритетно се инвестира на пазарите в България, както и на тези в страни от Централна и Източна Европа предвид очакванията за изпреварващ растеж през следващите години спрямо развитите пазари от Западна Европа и САЩ.

По отношение на концентрацията на активи, издадени от един емитент – ПОК Съгласие АД стриктно спазва заложените нормативни ограничения в законодателството, регламентиращо дейността на ФДПО и не допуска надвишаване на разрешените лимити.

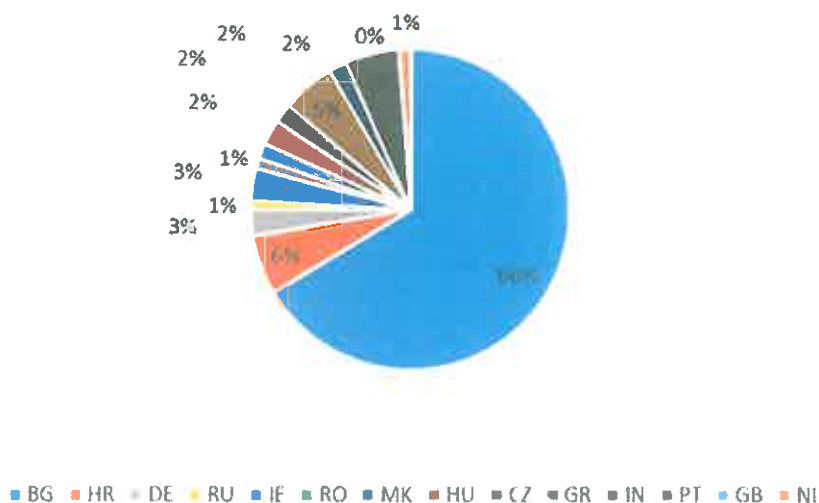
Структура на портфейла на ППФ Съгласие

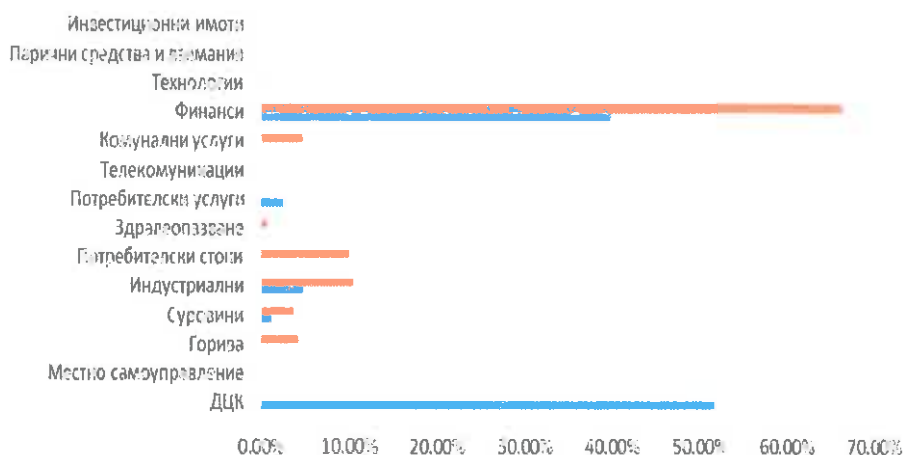
Валутна диверсификация на активите

Географска диверсификация на активите

Секторна диверсификация

18.5. Анализ на регулаторен и политически риск

Регулаторният и политическият риск са рискове, които са взаимно свързани и се отнасят до неблагоприятна промяна в нормативните разпоредби и вземане на политически решения, които да се отразят негативно на дейността, стойността на активите на управляваните фондове и средствата на осигурените лица. Ръководството на ПОК "Съгласие" АД следи внимателно и взема участие във всяко едно обсъждане на промени в нормативната уредба, които могат да застрашат интересите на осигурените лица в ППФ Съгласие, като предприема адекватни действия в една силно регулирана среда и динамична обстановка

18.6. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
Вземания	9	18 255	-
Пари и парични еквиваленти	10	24	-
		18 279	-
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата:			
	8		
Държавни ценни книжа		43 715	-
Облигации		40 928	-
Капиталови инструменти		48 142	-
Дялове в договорни фондове		27 502	-
		160 287	-

Финансови активи (до 31.12.2017)	Пояснение	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Финансови активи, държани за търгуване (отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата):			
	8		
Държавни ценни книжа		-	49 430
Облигации		-	40 950
Капиталови инструменти		-	46 526
Дялове в договорни фондове		-	25 752
		-	162 658

Кредити и вземания:			
Вземания	9	-	9 951
Пари и парични еквиваленти	10	-	3 243
		-	13 194

Финансови пасиви	Пояснение	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Задължения към осигурени лица		1	1
Задължения към свързани лица	15.2	180	195
Задължения за превеждане на средства на лица от ФДЗПО във фонд на НОИ		603	287
Задължения по репо сделки и други	11	-	394
		784	877

19. Политика и процедура за управление на нетните активи

Целите на ПОК по отношение управлението на активите са:

- Основната цел на инвестиционната политика е запазване и реалното нарастване на стойността на натрупаните средства по индивидуалните партии на осигурените лица чрез поемането на умерено висок риск в дългосрочен план и подържане структура на инвестиционния портфейл адекватна на задълженията към участниците на Фонда;

- Спазване на нормативните изисквания;
- Поддържане на необходимата ликвидност;
- Адекватно съотношение между вложените парични средства в ценни книжа и паричните инструменти.

Управлението на активите на Фонда, използването им за генериране на доход се извършва от инвестиционния консултант на ПОК в съответствие с нормативната уредба, Правилата на Фонда, под наблюдението на ССВК "Вътрешен контрол", Риск мениджър и активното взаимодействие с отдел "Счетоводство" съгласно правилата за вътрешната структура и вътрешния контрол на ПОК.

20. Определяне на справедлива стойност

20.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви търгувани на активни пазари (какви са публично търгуемите деривативи и търгуеми ценни книжа) е базирана на пазарни котировки към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки.

Справедливата стойност на финансови активи, които не се търгуват на активен пазар се определят чрез използване на техники за оценка. Фондът използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината.

Фондът е приел измененията в МСФО 7, в сила от 1 януари 2009, което изисква Фондът да класифицира оценяването по справедлива стойност чрез използване на йерархия на оценките по справедлива стойност, която отразява значимостта на входните данни, използвани при определяне на оценките.

Йерархията на справедливите стойности има следните нива:

а) листингови (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви (ниво 1);

б) други елементи при актив или пасив, освен включените в ниво 1 листингови цени, които могат да се наблюдават или пряко (например цени), или косвено (например основан и на цени) (ниво 2); както и

в) елементите при актив или пасив, които не се основават на наблюдаема пазарна информация (ненаблюдаеми елементи) (ниво 3).

Нивото в йерархията на справедливите стойности, в рамките на която се категоризира оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват, се определя въз основа на най-ниския елемент от нивото, който е от значение за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват. За тази цел значението на даден елемент се оценява като се съпоставя с оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват.

Ако при оценяването на справедливата стойност бъдат използвани наблюдаеми елементи,

които се нуждаят от значително коригиране, основано на ненаблюдаеми елементи, такова признаване е от ниво 3.

За оценяването на значението на даден елемент за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват е необходимо да бъдат взети предвид специфичните за даден актив или пасив фактори.

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Фонда по видове към 31 декември 2018 г. :

	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Групи финансови активи държани за търгуване				
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	43 715	-	-	43 715
Други дългови ценни книжа	18 222	22 503	203	40 928
Акции	31 091	-	17 051	48 142
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	-	27 502	-	27 502
Общо групи финансови активи държани за търгуване	93 028	50 005	17 254	160 287

Определяне на справедливата стойност на ниво 3

За финансовите активи и пасиви на Дружеството, класифицирани на ниво 3, справедливата стойност на финансовите активи се определят чрез използване на техники за оценка. Фондът използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината (вж пояснение 4.4).

Следната таблица представя техниките, използвани при оценяването на справедливите стойности на ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни.

Вид на финансовия инструмент	Спра-ведлива стойност към 31.12.2018г. ('000 лв.)	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключовите ненаблюдаеми данни и справедливата стойност
Български корпоративни облигации	203	Дисконтиран и парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковата премия	Значително увеличение над безрисковия лихвен процент ще доведе до по-ниска справедлива стойност

		Нетна стойност на активите	Брой емитирани акции	Увеличение на броя на емитираните акции, ще води до понижение в стойността на една акция
Български акции	11 649			
		Дисконтиран и парични потоци	Среднопретегл ена цена на капитала	Нарастване на среднопретеглената цена на капитала ще доведе до по-ниска справедлива стойност-
Български акции	5 231			
		Метод на съотношени ето цена- печалба на дружества аналози	съотношението цена/печалба на дружеството аналог	Влошаване на съотношението цена/печалба на дружеството аналог, ще води до по-ниска справедлива стойност
Български акции	171			

20.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2018 г.	Ниво 3	Общо
	хил. лв.	хил. лв.
Инвестиционни имоти:	9 171	9 171
- земи	3 330	3 330
- сгради	5 842	5 842
31 декември 2017 г.	Ниво 3	Общо
	хил. лв.	хил. лв.
Инвестиционни имоти:	7 382	7 382
- земи	3 799	3 799
- сгради	3 583	3 583

Справедливата стойност на недвижимите имоти на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

Земя и сгради (Ниво 3)

Оценката по справедлива стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. Земята и сградите са преоценени към декември 2018 г. Предишната преоценка е била извършена на декември 2017 г.

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за земите и сградите на Дружеството фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

Началното салдо на нефинансовите активи на ниво 3 може да бъде равно с крайното им салдо към отчетната дата, както следва:

	Инвестиционни имоти Офис сграда хил. лв.
Салдо към 1 януари 2018 г.	7 382
Загуби, признати в печалбата или загубата:	
- промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	(209)
Покупки	2 489
Продажби	(491)
Салдо към 31 декември 2018 г.	9 171
Сума, включена в печалбата или загубата на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти“, в резултат на нереализирани печалби или загуби от активи, държани към края на отчетния период	<u>(167)</u>

	Инвестиционни имоти Офис сграда хил. лв.
Салдо към 1 януари 2017 г.	5 951
Загуби, признати в печалбата или загубата:	
- промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	(69)
Покупки	1 500
Салдо към 31 декември 2017 г.	7 382
Сума, включена в печалбата или загубата на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти“, в резултат на нереализирани печалби или загуби от активи, държани към края на отчетния период	<u>(85)</u>

21. Събития след края на отчетния период

Между датата на Отчета за нетни активи в наличност за доходи и датата на одобрението от Съвета на директорите за публикуването на финансовия отчет не са възникнали значителни коригиращи събития.

22. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2018 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 20 март 2019 г.